

ŠELEPINAS SUPLANAVO NIKITOS NUVERTIMA

Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540

NAUJA JUNGTINIŲ TAUTŲ SESIJA ŠIANDIEN PRADEDA SAVO DARBUS

NEW YORKAS. — Šiandien atidaroma nauja Jungtinių Tautų pilnatis sesija. New Yorke susirinko delegacijos iš 112 pasaulio kraštų. Jų tarpe yra valstybių galvos, užsienio reikalų ministrai ir ambasadoriai. Pirmasis JT pilnatis darbas bus išrinkti savo prezidentą. Afrikos tautos yra ištačiusios kandidatu į prezidento postą Ghanos delegatą Alex Quaison Sackey.

Šių metų sesija yra labai svarbi, nes čia turės paaiškėti, kaip pasaulis reaguos į Sovietų Sąjungos ir Prancūzijos atsiskyrimą mokėti už taikos misijų Konge, Kipro saloj ir kitur išlaikymą. Gincas tarp JAV ir skolingu kraštų yra bandomas išrišti kompromiso keliu, tačiau atelities Jungtinių Tautų įsipareigojimai įvairiuose pasaulio neramumų židiniuose priklausys nuo to, kaip JT pilnatis posėdis sugebės pinigų klausimą išspręsti.

Jungtinių Tautų pilnatis šiais metais turės išrinkti septynių pagrindinių komitetus ir septynioliką viceprezidentų. Bus taip pat išrinkti ir nauji Saugumo Tarybos nariai. Pilnatis turės patvirtinti trims mėnesiams sudarytą darbų tvarką ir pasisakyti dėl naujų JT narių priėmimo. Šiuo metu trys naujos valstybės laukia priėmimo į Jungtines Tautas, tai Malta, Malavi ir Zambija.

Iškils Kinijos klausimas

Šių metų Jungtinių Tautų pilnatis turės nutarti ir komunistinės Kinijos priėmimo klausimą. Kambodija jau yra įnešusi rezoliuciją, kad kinai būtų priimti. Perna metais už komunistinės Kinijos priėmimą balsavo 41 valstybė, prieš balsavo 57 ir 12 susilaikė nuo balsavimo. Šiais metais, kinų priėmimo šalininkų skaičius gali būti didesnis, nes Prancūzija, kuri neseniai užmezgė santykius su komunistine Kinija, galimas daiktas, parems priėmimo rezoliuciją. Ją gali pasekti ir visa eilė buvusių Prancūzijos kolonijų.

Ar panaudos 19-tą straipsnį?

Valstybės sekretorius Rusk vakar susitiko su sovietų užsienio reikalų komisaru Gromyko. Tikimasi, kad jie aptarė sovietų skolų Jungtinėms Tautoms klausimą. Pagal 19 JT statuto straipsnį, tos tautos, kurios nemoka savo įnašų JT, gali netekti balsavimo teisės pilnatis susirinkimui nutarus. Amerika pasiūlė, kad ir sovietams šis straipsnis būtų pritaikintas. Šie pagrįsino, kad praradę balsavimo teisę, jie visai iš Jungtinių Tautų pašalinami. Šito daugumas narių norėtų išvengti, nes sovietų pasitraukimas susilpnintų visą Jungtinių Tautų organizaciją, o gal ir visai ją sugriautų. Neabejojama, kad išėjus sovietams, juos pasektų ir visa eilė kitų komunistinių valstybių.

Atvyko ginti JT

Sovietų delegacijos vadas Gromyko, atvykęs į New Yorką, susirinkusiems laikraštiniams pareiškė, kad sovietai atvyko į Jungtines Tautas ginti taikos ir ginti pačios Jungtinių Tautų organizacijos, kuri buvusi įkurta apsaugoti pasaulį nuo karų grėsmės. Gromyko nepasakė nuo ko kokių priešų jis galvoja tą organizaciją ginti, tačiau manoma, kad jis turėjo galvoje JAV. Amerikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Adlai Stevenson pareiškė, kad pastaroji pil-

IŠ VISO PASAULIO

— PEMBA, Tanzania. — Komunistinė Kinija atsiuntė septynių asmenų grupę į Tanzaniją, kuri nori išmokyti, kaip įvesti pas save valstybinių ūkių sistemą. Kiniečių ekspertai šiame naujame Afrikos krašte pamokiną, kaip reikia ūkininkauti pagal komunistinius metodus.

— LISBON. — Portugalijos biudžetė ateinančiais metais 45 procentai skiriami karinėms išlaidoms. Tai yra dar didesnė pinigų suma, negu buvo skirta pernai. Daug pinigų Portugalija išleidžia savo kolonijų Angolos ir Mozambique gynimui ir sukilimų malšinimui.

— LISBON. — Netoli Berlino salos išsprogo ir nuskendo graikų laivas. Po sprogimo, laivas "Agius Nikolaos" nuskendo per 12 minučių. Visa įgula buvo išgelbėta.

— VANCOUVER, B. C. — Amerikos nacių organizacijos vadas Rockwell lankėsi Kanadoj, nors jam ten vykti Kanados vyriausybė neleido. Jis atskrido į Vancouverį persirengęs žydų rabinu rūbais ir užsidėjęs ilgą barzdą.

— BUDAPESTAS. — Specialus JAV pasiuntinys Frank Siscoe atvyko į Vengriją neoficialiems pasitarimams su Vengrijos komunistiniu režimu. Norima sudaryti sąlygas normaliems diplomatiniams santykiams tarp abiejų kraštų atstatyti.

— HIROSHIMA. — JAV karinis sunkvežimis su japonų vaikais nuo kelio nukrito į upę. Buvo sužeisti 24 asmenys.

Nauja Vilko valdyba

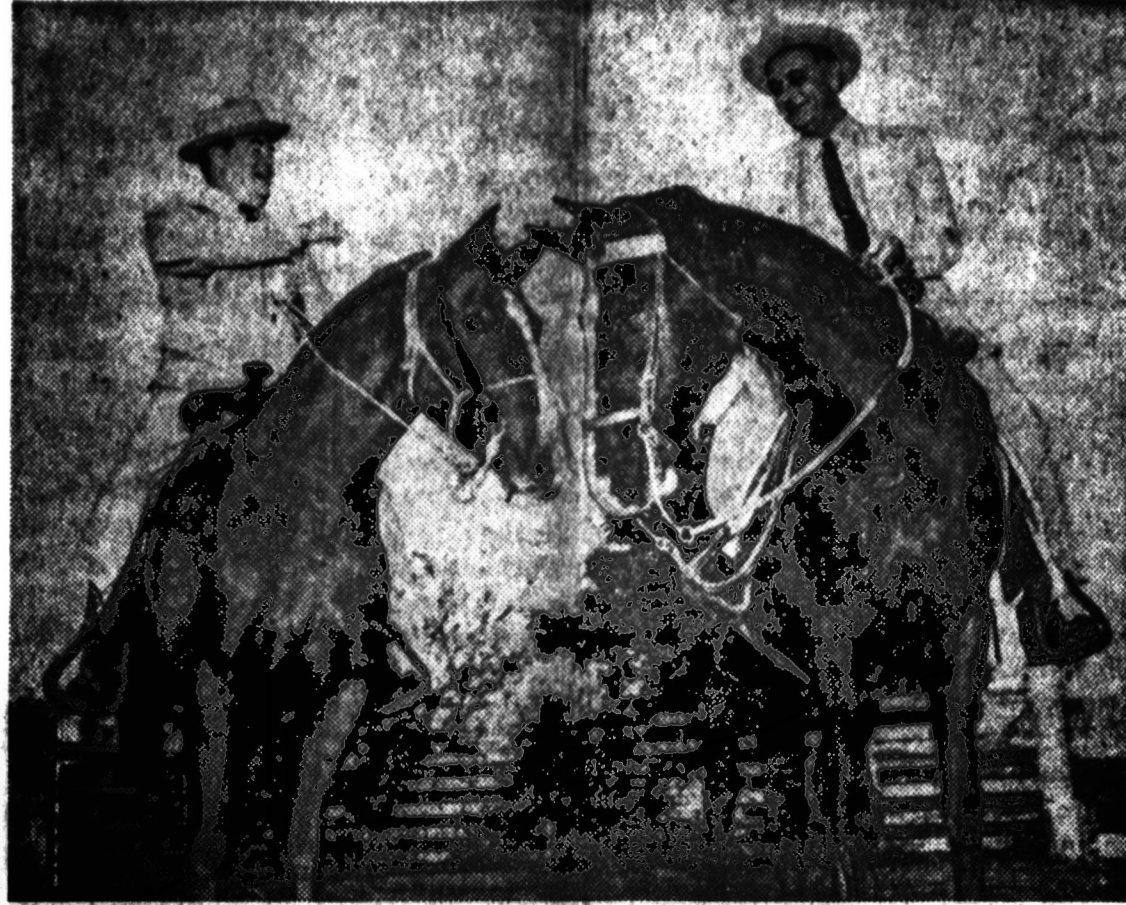
NEW YORKAS, N. Y. — Vilką sudarančių organizacijų atstovai praėjė sekmadienį, lapkričio 29 dieną, išsirinko tokią Vilko valdybą: Vaclovas Sidzikauskas, pirmninkas, Juozas Audėnas, Kipras Bielinis, Bronius Bieliukas, Bronius Nemickas, Kajetonas Cėginskas, Stasys Lūšys.

Vaclovas Sidzikauskas, Vilko pirmninkas

NEW YORKAS, N. Y. — Vilką sudarančių organizacijų atstovai praėjė sekmadienį, lapkričio 29 dieną, išsirinko tokią Vilko valdybą:

Vaclovas Sidzikauskas, pirmninkas, Juozas Audėnas, Kipras Bielinis, Bronius Bieliukas, Bronius Nemickas, Kajetonas Cėginskas, Stasys Lūšys.

natis sesija esanti labai svarbi ir pavojinga. Rusk pareiškė, kad ši sesija turės išspręsti konstitucinius organizacijos klausimus, kurie yra labai svarbus ir esmingi pačios organizacijos likimui.

Prezidentas Johnsonas tuojau po rinkimų pakvietė viceprezidentą Hubert H. Humphrey atvykti į Texas ir paliekti prezidento ūkyje. Paveiksle matome prezidentą ir viceprezidentą, įdėtinęjančius arklius.

GYVENTOJŲ PRIEAUGLIO PROBLEMA

Jungtinėms Tautoms bus pateiktas raportas apie 49 valstybių gyventojų prieauglį ir jo pasėkas

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų generaliniame susirinkime, kurio sesija prasidėjo vakar, bus aptariamas ir gyventojų prieauglio klausimas. Generalinis sekretorius pateiks raportą, kurį paruošė Ekonominė ir socialinė taryba. Tai tarybai prieš dvejetą metų buvo pavesta gyventojų prieauglio klausimą padaryti tyrinėjimą ir jo rezultatus paskelbti raportu formoje. Tai ir buvo padaryta.

Svarbesnieji to raporto punktai jau pasirodė spaudoje.

Keturiasdešimt devynios valstybės, priklausiančios Jungtinėms Tautoms (įskaitant ir Airiją) sutiko surinkti duomenis apie gyventojų prieauglį bei jo pasėkas tose valstybėse.

Štai kai kurių tų valstybių pranešimai suglaustojie formoje: Ceilonas: nuolatinis gyventojų prieauglio didėjimas apsunčia kraštą, kurio išteklių yra apriboti. Dėl to prieauglio kraštą nepajėgia išvystyti savo ekonomijos. Kraštą vargina ne tiek didelis gyventojų skaičius, kiek per didelis ir nuolatinis jų prieauglis.

Panašius pranešimus padarė Kinijos respublika, Indija, Jamaica, Jordanas, Korėja, Iranas, Lebanonas, Pakistanas, Filipinai, Tunis, Turkija ir Jungtinė Arabų Respublika.

Per paskutinį dešimtmetį Indijos ekonominis augimas lyginosi 4 nuosimčiams per metus. Kadangi metinis gyventojų prieauglis per tą laiką buvo 2 nuosimčiai, tai per dešimt metų, bendrai imant, gyventojų pajamos padidėjo tik 17 nuosimčių. Turkija nuo 1927 metų padarė didelę pažangą. Tačiau dėl didelio gyventojų prieauglio ekonominė gyventojų būklė nedaug topagėrėjo. Padidėjo nedarbas tiek žemės ūkyje, tiek miestuose. Dėl skurdo ir nesantarinų sąlygų labai plinta džiova.

Panamoje gyventojų prieauglis per paskutinį dešimtmetį labai padidėjo ne tik dėl didelio skaičiaus gimstančių vaikų, bet ir dėl geresnės medikalės priežiūros.

Kai kurių valstybių pranešimus pabrėžiama, jog ten susirūpinimą kelia per mažas gyventojų prieauglis. Tarp tokių valstybių yra Čekoslovakija, kur tikstančiai gyventojų per metus (1960 m.) gimsta 16 kūdikų (JAV gimsta 21.5).

Austrijos pranešime sakoma,

Sukilėliai numušė keleivinį lėktuvą

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Keleivinis belgų lėktuvas su išgelbėtai iš sukilėlių rankų žmonių sekmadienio naktį nukrito Stanleyville aerodrome.

Pirmieji pranešimai sake, kad 36 asmenys buvo užmušti ir septyni sužeisti. Manoma, kad pradėjus kilti lėktuvą apšaudė sukilėliai ir jis ore užsidėgė. Sužeistųjų tarpe yra ir belgas pulkininkas, kuris vadovauja M. Tshombės kariuomenės daliniui kovojančiam su sukilėliais.

Ištrėmė 20 studentų

CAIRO. — Jungtinės Arabų Respublikos vyriausybė pranešė, kad 20 kongiečių studentų, kurie praėjusią savaitę dalyvavo demonstracijose prieš Ameriką ir daužė ambasados langus, bei sudėgino biblioteką, esančią prie Amerikos pasiuntinybės, buvo ištrėmė iš Egipto. Vyriausybė įspėjo, kad panašios demonstracijos nebus toleruojamos ir atsi-prašė Amerikos už padarytus nemalonumus ir nuostolius. Kai-re gyveną afrikiečiai pasakoją, kad studentai padėgimui vartoję iš komunistinės Kinijos atstovybės gautas medžiagas. Egipto spauda praneša, kad demonstracijose dalyvavę studentai buvo ginkluoti peiliais.

— PARYŽIUS. — Kongo ml-nisteris pirmninkas M. Tshombė atvyko į Prancūziją, kur jis norįs prašyti Prancūzijos techn-ninės pagalbos. Kongo atstata-mui. Jis greičiausia pasimatys ir su prezidentu de Gaulle.

Aleksandras P. Rudokas, naujai paskirtas sovietų sunkiosios pramonės ministras, iki šio metu Rudokov dirbo kartu su Brežnev, buvo veiklus kompartijos narys, o dabar jau paskirtas į kompartijos centro komitetą. Brežnevas jį pasirinko sunkiai vieto imperijos pramonėi tvarkyti.

SELEPIN IR PODGORNYS ESĄ MASKVOS PASAULYJE ĮTAKINGIAUSI VADOVAI

LONDONAS. — Anglų laikraščio "Observer" žiniomis Nikitos Chruščiovo pašalinimas buvo planuojamas liepos mėnesį, kai Chruščiovas grįžo iš savo vizito Skandinavijos kraštuose. Tuo laiku pasirošimai dar nebuvo užbaigti ir perversmo planuotojai bijojo, kad centrinio komunistų partijos komiteto nariai palaikys Chruščiovą ir nepritaris jo išmetimui.

"Observer" rašo, kad pats svarbiausias perversmo planuotojas ir vykdytojas buvęs naujai į prezidentumą priimtas Aleksandras Šelepinas. Jam pagalbėjo ir dabartinis sovietų saugumo viršininkas Semištastny. Nors daugumas prezidento narių apie sumanymą pašalinti Chruščiovą žinojo, tačiau buvo ir tokių, kuriems nebuvo nieko sakyta. Vienas jų buvęs ir Mikojanas. Jam buvo pranešta tik tuo metu, kai viskas jau buvo paruošta. Apie sąmokslą nieko nežinojo ir daugumas centrinio komiteto narių. Net ir vienas iš partijos sekretorių Leonidas Ilšev, artimas Chruščiovo bendradarbis, nieko neįtarė, kad jo viršininko valdžios dienos jau suskaičiuotos.

Pirmas nukentėjo Kozlovas

Šelepint pavykę prikaltinti prezidentumo narių daugumą po to, kai prezidentume kilo kova tarp Chruščiovo ir Kozlovo. Pastarasis 1962 metų žiema kelis kartus kritikavo Chruščiovo politiką Kuboje. Vieną kartą tą kritiką išaukė Chruščiovo pyktį prezidento posėdyje. Jie abu gerokai išsikoliję ir Chruščiovas tą kilėliai ir jis ore užsidėgė. Sužeistųjų tarpe yra ir belgas pulkininkas, kuris vadovauja M. Tshombės kariuomenės daliniui kovojančiam su sukilėliais.

Pasadena, Cal. — Vakar JAV mokslininkai laimingai pasuko raketą Mariner 4, kuri skrenda Marso planetos link. Raketa buvo "įsijūrejusį" į klaidingą žvaigždę ir pakrypusi nuo reikiama kelio. Jei viskas gerai seksis Mariner raketa praskris pro Marsą už septynių su pusės mėnesio, padariusi 375 milijonus mylių kelio. Ji skrenda 7,000 mylių per valandą greičiu.

— Būdamą arti planetos raketa padarys 22 Marso nuotraukas ir atsiųs jas į žemę. Įtasai raketėje tyrinės kosminius spindulius, radiaciją ir kitus erdvės paslapčių elementus.

Palaidojo Carlsoną

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Ameikietis misionierius ir Carlson šeštadienį buvo palaidotas Karawa kaime. Konge, netoli tos vietos, kur jis gyveno ir dirbo. Laidotuvėse dalyvavo apie 30 baltųjų ir virš 1000 kongiečių, buvusių Carlsono draugų. Cere-monijose dalyvavo Kongo vyriausybės atstovas ir Kongo kariuomenės dalinys.

Deda naujus langus

MASKVA. — Amerikos, Britanijos ir Belgijos pasiuntinybės Maskvoje nukentėjo nuo Maskvos demonstracijų, kurių metu buvo išdauzyti langai. Maskvos darbininkai sekmadienį dirbo statydami naujus langus ir taisydami kitus įrengimus, sudautytus plktų afrikiečių. Nukentėjo ir Kongo pasiuntinybė. Visos keturios valstybės tikisi, kad sovietų valdžia atsilygins už padarytus nuostolius.

— MASKVA. — Komjaunolii laikraštis Maskvoje pranešė, kad šiais metais sovietų gyventojai gali tikėtis gripo epidemijos, kuri paprastai pasikartoja kas trys metai.

vas neturi vado savybių, o kitas svarbus komunistų vadas Suslovas visada mėgo būti užpakaly ir vadovauti iš užkuliusių. Be to, jo sveikata nesanti labai stipri. Tuo būdu Kremliuje lieku du kandidatai užimti Chruščiovo vietai, tai Šelepinas ir Podgornys. Kuris iš jų dviejų prasikis į pirmąją Maskvos poziciją, parodys ateitis.

Nė klek nemenkesnis yra ir Podgornys, kuris prezidentume sėdėdamas valdė visą partijos aparatą. Jis yra partijos kadru viršininkas, o tas reiškia, kad dabartinio perorganizavimo metu, Podgornys gali į svarbiausią partijos postus susodinti sau patikimus žmones. Jo dėka į prezidentumą jau tapo priimtas jo prietelius iš Kievo Selest. Anglų laikraščio nuomone, dabartinis Kremliaus susitar-kymas neišgal galės tęstis. Abu Kosyginas ir Brežnevas anksčiau ar vėliau turės pasitraukti ir užleisti vietą kitam. Brežne-

HONGKONGE MOKOSI, KAS NETINGI

HONGKONGAS. — Šioje kelionėje bent iki šio meto man sekasi su mokytojais vyrais susitikti ir pasikalbėti. Japonijoje susitikau su keliais, skridau su įdomiu žmogumi, o kai pasiekėme Hongkongą, tai turistams buvo pasiūlytos kelios apžūrėjimo programos. Viena kvietė turistus užėti į naujos vidurinės mokyklos atidarymą, vykusį mūsų atskridimo dieną.

Hongkonge jau esu buvęs, tai "būdingesnių miesto savybių" neįau apžūrinti. Nutariau nuvažiuoti ant kalno, visai prie Kinijos rubežiaus. Iš ten matosi visas Kaulūno pusiasalis, sala, uostas ir visi paristi laivai ir laiveliai. Matosi ir Kinijos pasienio sargai, kurie šaudė ne į tuos, kurie nori į Kiniją patekti, bet į tuos, kurie nori iš Kinijos ištrūkti.

Sako, kad pirmą kiniečiai šimtais bėgdavo iš Maocetungo valdomos Kinijos. Nuo kalno į Hongkongą kiekvieną dieną leidavosi didžiausios kiniečių šeimos, su žmonomis, seniais ir vaikais. Bet kai gerokas jų skaičius buvo sugrąžintas dar sunkesniais darbais, tai į Hongkongą kalnais atbėga mažiau. Dabar kiniečiai į Hongkongą plaukia laivais ir laiveliais. Bando ir uosto vandenį kontroliuoti, bet tai netoks lengvas dalykas. Hongkonge uostas knibždėte knibžda, čia sunku visus sukontroliuoti.

Kaulūno vidurinę mokyklą atidarė Hongkongo gubernatoriaus Davis Trench. Turiu pasakyti, kad mokykla didelė, kambarių daug, salės šviesios. Mokyklą yra vietos 960 mokinių. Mokykla pilnutėlė, visos vietos užimtos. Mokyklon norėję įstoti kiti tiek mokinių, bet jiems nebuvo vietos ir nėra mokytojų.

Mokykla baigta statyti prieš porą mėnesių. Statybos darbai tęsėsi 18 mėnesių. Iš viso ji kainavo pastrečio milijono dolerių. Durs mažesnės, negu mūsų Chicago mokyklų, bet užtat langai didesni. Kiniečiai mėgsta saulės šviesą. Man atrodo, kad šios mokyklos statyba silpnė, durs ne tokios storos ir stiprios, bet gal Hongkonge vaikai mokyklų nenaikina, kaip jiems leidžia tai daryti Chicagoje.

Bet man labiausiai patiko gubernatoriaus kalba. Didelė salėn susirinkusiems mokiniams jis pasakė, kad mokiniai bus laimingi, nes mokykloje

svarbesnieji dalykai bus dėstomi kiniečių kalba. Kiekvienas galės pramokti gerai kiniečių kalbos. Be to, kiekvienas turės progos susipažinti su kiniečių literatūra ir pasisavinti iš senos kiniečių kultūros visa tai, kas joje yra vertingesnio. Ne kiekvienas šiandien gali kiniečių literatūrą laisvai studijuoti.

Šioje mokykloje, kaip ir kitose Hongkongo mokyklose, bus dėstoma ir anglų kalba bei literatūra. Jums bus atidarytos durys į vakarų pasaulio lobynus ir jūs galėsite semti žinių pagal savo pajėgumą ir pageidavimą. Jūs turėsite progos susipažinti su vakarų kultūra ir pasisavinti visą, kas joje yra geriausia.

Mokiniamis priminė, kad jie bus vieninteliai, kurie turės progos pažinti kiniečių ir vakarų kultūras.

Gubernatorius savo kalbą baigė patardamas kiekvienam mokiniui ir mokinėi baigti naujai pastatytą mokyklą ir stoti į Hongkongo universitetą, kad vėliau kiekvienas galėtų būti naudingas ne tik savo šeimai, bet ir visai žmonijai.

Turiu pasakyti, kad šio žmogaus žodžiai mane paveikė. Kaip būtų buvę gražu, jei aš, būdamas mokyklinio amžiaus, būčiau girdėjęs tokius žodžius ir būčiau nuvestas į tokią naują mokyklą. Esu tikras, kad mano gyvenimo kelias būtų nukrypsęs kita kryptimi. Man į kalną būtų buvę lipsti daug lengviau. Be mokyklos kiekvieną kartą man vis tekdavo žiūrėti, o dažnai ir kitų klausiti, ar gerai ant gulinčio akmens atsistojau... Man atėjo noras tapti jaunu kiniečiu ir atsistoti į tos naujos mokyklos suola ir pasisemti kelias reikutes tų kultūros perlių, apie kuriuos čia buvo taip gražiai pakalbėta. Bet laiko atgal nesugrąžinsi...

Mane nustebino ir kiti dalykai. Susirinkusieji kėlė klausimą apie reikalą įvesti Hongkonge priverstinį ėjimą į pradžios mokyklą. Buvau įsitikinęs, kad kiniečiai mėgsta studijuoti; kad tos baltos bardzos jiems išauga nuo ilgų naktų prie senų knygų, bet paaiškėjo, kad pradžios mokslas ten neprivalomas. Šiuo atveju, lietuviai jau buvo tolia pažengę, nes pas mus kiekvienas vaikas turėjo eiti į mokyklą.

Nustebino mane ir šviet. ko-

Vladas Rasčiauskas kartu su maža turistų grupe pažiema Hongkongo pasienyje. Iš šios paliktės matosi visas Hongkongo miestas ir uostas, o toliau į kalną jau yra Kinijos teritorija. Vieni turistai pavargę sėdi, kiti žiūri į miestą, o Rasčiauskas netoli foto ir rekordavimo prietaisus.

misijos pranešimas. Hongkonge gyventojai reikalauja, kad būtų sudaryta švietimo komisija, kuri tvarkytų visus mokyklų reikalus. Dabar viską tvarkė gubernatoriaus paskirtas žmogus. Šie reikalai pačioje Chicagoje geriau stovi. Mes turime mokyklų tvarkytoją Willis, kuris iš tos komisijos niekus krečia ir niekas nieko jam negali padaryti. Bet Willis pristatė daug gerų mokyklų ir pagerino mokyklų tinklą...

Nustebino mane ir kitas dalykas, būtent: Hongkonge mokytojų perdaug. Kiniečiai mėgsta būti mokytojais, nes jiems mokytojo amatas patinka, bet kiniečiams, kaip ir lietuviams mokytojams, moka labai mažas algas. Kai tie mokytojai nepajėgia savo šeimos išmaitinti, tai meta mokytojavimą ir eina žuvauti. Tada namo bent šviežios žuvies parneša...

Bet labiausiai mane nustebino Ju Ju-jen mirtis. Formozos saloje mirė 86 metų amžiaus sulaukęs senis, turėjęs šilkinę dviejų pėdų barzdą. Hongkonge dienraščiai ne tik senio barzdą į laikraščių įdėjo, bet ir ilgiausius aprašymus apie senį skelbė.

Pasirodo, kad Ju Ju-jen buvo seniausias Kinijos Respublikos tarnautojas. Respublikos tarnyboje kito tokio seno žmogaus nebuvo. Taip pat paaiškėjo, kad jis buvo centralinio Kinijos "juano" (gal parlamento) pirmininkas, kuriam ir Čankaiškas turėjo duoti savo darbų atskaitomybę.

Jaunatvėje jis buvo revoliucionierius, sukilo prieš paskutinę Kinijos karalienę ir jos mandarinus ir kovojė prieš visą išnaudojimą. Hongkongas jį gerbė, kaip gerą valstybininką, poetą ir kaligrafą. Taip, jis buvo geras kaligrafas. Pas mus kaligrafų nėra, niekas jų neįgerbia, bet Kinijoje juos gerbia. Jei kas nežinote, kas yra kaligrafas, tai pažiūrėkite į žodyną, nes ir man reikėjo žiūrėti.

Nusiėmiau ir aš kepurę prieš baltą barzdą, poetą ir kaligrafą Ju Ju-jen.

(Bus daugiau)

VL. BAKŪNAS Žurnalistika, politika, Mažoji Lietuva

Lietuvių žurnalistų S-gos Los Angeles skyriaus narių metinis susirinkimas šaukiamas š. m. gruodžio mėn. 19 d. Lietuvių Bendruomenės Centro namuose. Svarbiausiuoju susirinkimo dviotvarkės punktu bus, ar tik ne naujos skyriaus valdybos rinkimai. Š. m. rugsėjo mėn. 26 d. įvykusiame susirinkime vienbalsiai nutarus rinkti naują valdybą (senajai to pagėdaujant), iš susirinkusiųjų tarpo neatsirado kandidatų sutinkančių būti renkama naujon valdybon. Susirinkimui palikus klausimą neišspręstą — senajam valdybai, noromis — nenoromis ir toliau teko likti pareigose, kad saūkas bent metinį susirinkimą.

Be kita ko susirinkime buvo priimta rezolucija, kad garbės teismas tartų savo žodį tų dviejų asmenų ginče — kiek tai liečia lietuvišką žurnalistinę etiką, bet tą "audrą vandens stiklė" sukėlęs "Laisvosios Lietuvos" bendradarbis Kalifornijoje ir išvis JAV vakaruose A. Giedraitis — plunksnos brūkštelėjimu, padėjo tašką visokioms byloms" — išstodamas ne tik iš Los Angeles skyriaus valdybos, bet ir iš Lietuvių Žurnalistų Sąjungos. Po to — jo pavyzdį pasekė keli kiti skyriaus nariai, vėliau savo pareiškimus atsiėmė. Bet girdėti, kad visa eilė narių vis dėlto dar tebevastavo ar išvisos verta Žurnalistų Sąjungos nariais bebūti... Palausime ir pamatysime — kas "nusiduos" metiniame susirinkime, gruodžio 19 d., Lietuvių Namuose.

Politikoj — nieko naujo. Prieš rinkimus labai garsiai rėkė goldvaterininkai — nutilo, lyg jų čia nebuvo... Gi demokratai, labai santūriai laikęsi priešrinkiminėje kovoje, rimtai ir šaltai daro planus ateities žygiams, apie kuriuos neužiugo girdėsime daugiau.

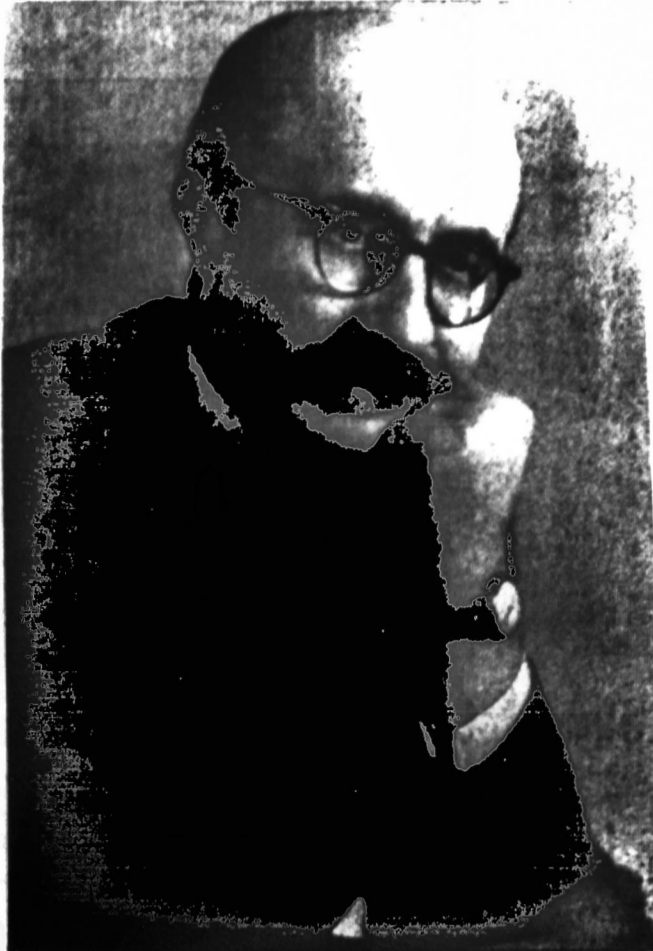
Nors tai ir ne politinis mostas — Los Angeles Lietuvių Demokratų Klubo užsakymu lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo atlaikyta pamaldos už a. a. prezidento J. F. Kennedy vėlę, jo žuvimo metinės sukakties proga.

Mažoji Lietuva — gyva širdyse ir tų, kurie gyvena nuo jos toliausia — net Pacifiko krantuose. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Los Angeles skyriaus valdyba, po ilgesnės pertraukos įvykusiame posėdyje (kuriame dalyvavo pirm. A. Glazė, vicepirm. Vl. Bakūnas ir įzd. Vt. Glazė) vertinama turimus duomenis peržvelgė Mažosios Lietuvos klausimą Lietuvos laisvini politikos eigoje. Be kita ko, numatyta surengti sausio 15-tosios minėjimą 1965 m. sausio mėn. 16 d. (šeštadienį) Los Angeles mieste, Lietuvių Bendruomenės Centro namuose. Smulkesnė to minėjimo programa bus paskelbta vėliau.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJENAS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

Gyvenimo praktika rodo, kad emigracijoje keistokos formos įgauna santykiai ne tik vienos organizacijos narių tarpe, bet ir centro ir padalinių (skyrių) bendradarbiavime. Lietuvių Žurnalistų S-gos Centro valdyba viešai pasiskelbė ("Naujienų" 242 Nr.), kad jos posėdyje "... buvo aptarta padėtis ir Los Angeles lietuvių žurnalistų tarpe". Bet čia, Los Angeles, bent valdyboje — niekas nežino, kokiais daviniais remiantis ir kas centro valdyboje buvo "aptarta" apie padėtį Los Angeles lietuvių žurna-

Lietuviai dėsto Varšuvos universitete

Varšuvos universitete dėsto lietuvis Witold Warkallo. Šiomis dienomis jis buvo Chicagoje ir svečiavosi pas savo dėdę auditorių Juozą P. Varkalą. Prof. Witold Warkallo Varšuvos universitete dėsto prekybinę teisę. Jis buvo pakviestas į Meksiką, kad galėtų ten paskaityti kelias paskaitas apie lenkų literatūrą ir tarptautinės teisės nuostatus. Grįždamas iš Meksikos, jis užsuko į Chicago, aplankė Varkalus ir buvo nuvykęs į San Pierre sveikatai stiprinti namus, kur dabartiniu metu gyvena auditorius Varkala.

Cikagiečiams pažįstamas auditorius Varkala turėjo penkis brolius. Visi buvo vyresni už jį. Trys Varkalų sūnūs ėjo mokslus, o kitiems teko dirbti ūkyje. Visi trys buvo geri ir turtingi ūkininkai. Vienas paveldėjo Varkalų ūkį Girininkų kaime, kiti du įsigijo savo ūkius.

Mokslus baigė vyriausiasis brolis Simanas, kuris buvo kunigas ir klebonavo įvairiose vietose. Brolis Antanas buvo mokytojas, o Juozas tapo auditorium. Prof. Vytautas Varkala yra mokytojo Antano Varkalos vienturtis sūnus. Antanas Varkala būtų norėjęs mokytoju tapti Lietuvoje, bet caro valdžia neleido. Jis buvo paskirtas mokytojauti Lenkijoje.

Prof. Vytautas Varkala baigė Varšuvos Universitetą dar prieš Antrąjį Pasaulio Karą. Nelaimėi, jo tėvai anksti mirė.

Mokslas jam sekėsi, ir jis buvo pasiryžęs baigti universitetą. Savo tikslo jis pasiekė. Universiteto vadovybė jį pasiuntė į Daniją žinioms pagilinti. Vėliau jis studijavo Paryžiaus universitete tarptautinę teisę. Dabar tą teisę dėsto Varšuvos universitete.

Prof. Vytautas Varkala karo metu vedė Vengrijos kuni-gaikštę Benyorską. Jiedu labai gražiai gyvena ir augina du sūnus. Vienas jau yra inžinierius ir dirba didelėje JAV plieno bendrovėje. Prof. Varkala šios kelionės proga jį aplankė.

Prof. Varkala domisi lietuvių tautos reikalais ir josios gerove. Lietuvių tautos praeitis jam gana gerai pažįstama. Jam yra žinoma ir lenkų įtaka į kultūrinį lietuvių gyvenimą. Lenkijoje kiekviena proga prof. Warkallo pabrėžia, kad jis yra lietuvis.

G.

Lietuviai Danijoje

Iš Vilniaus į Daniją, susipažinti su krašto ūkiu, spalio mėn. pabaigoje buvo išvykę žemdirbių — turistų grupė. Jai vadovavo Žemės ūkio produktų gamybos ir paruoštų ministro pavaduot. K. Purvinskas. Per 10 dienų 25 lietuviai, kelių kolchozų, sovchozų pirmininkai, redaktoriai ar pareigūnai turėjo progos susipažinti su Vakarų ūkininkavimo pirmyne bei laisvojo ūkio pranašumu. (E)

MOVING PERKRAUSTYMAS MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 1/2, 6897 Chicago 36 St. 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

BUICKAS—LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

Parduodame pilnai įrengtą keturių durų Sedaną, turintį automatą, radiją, šildytuvą, power steering, 5 baltų sienų padangas ir melsvus priekinio stiklus. Viskas tik \$2,475.00, pridėjus pardavimo mokesčius.

PARDAVĖJAI: FRED GARACI, LEO CIARANINO, EDWARD MCCARTHY, CHARLES KANE

MILDA BUICK, INC.

907 West 35 St. LA 3 - 2022

DAN KURAITIS — Savininkas

Wouldn't you really rather have a Buick 65?

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate 4 1/2% per annum Effective April 1, 1960

UNIVERSAL INVESTMENT SHARE ACCOUNT

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 p. pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 5, Ill. Telephone 1-6100

Entered as second-class matter March 17, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$3.00 per year, \$1.00 per month, \$0.25 per week.
Other USA, including Canada \$3.50 per year, \$1.15 per month, \$0.25 per week.
Foreign \$5.00 per year, \$1.50 per month, \$0.35 per week.

Advertising Rates:
Chicago, Ill. (circulation)
Chicago, Ill. (circulation)
Chicago, Ill. (circulation)

Jungtinių Tautų susirinkimas

Siandien susirinko New Yorko Jungtinių Tautų pilnatis — Generalinė Asamblėja. Šis pasaulio tautų organizacija, gresia parojus suskilti, ir jeigu ji suskiltų, tai, veikiausia, ligai netrukus sugrįžtų.

Krizės kaltininkai pirmoje eilėje yra Sovietų Sąjunga ir šeši jos satelitai. Per dvejus metus jie neprisidėjo prie mokėjimo išlaidų, kurios pasidarė Jungtinėms Tautoms, vykdančioms taikos palaikymo žygius Kongo ir Artimuose Rytuose. Viena tik Sovietų Sąjunga šituo būdu įsiskolino JT-oms apie \$63,000,000. Bet ji atsisako šitą skolą mokėti.

Pagal JT statuto 19 paragrafą, tauta, kuri per dvejus metus nesumoka nustatytų mokesčių, netenka sprendžiamumo balsu generalinėje asamblėjoje. Sovietų valdžia sako, kad ji visiškai pasitrauks iš pasaulio organizacijos, jeigu jai bus atimtas sprendžiamumo balsas.

Tai yra aiškus sabotazas. Kitos tautos galėtų ne paįsinti: "Boba iš ratų — ratams lengviau"! Tačiau padėję sukomplicavo prancūzų generolas Charles de Gaulle, kuris taip pat nesilaiko JT statuto ir eina savo "nepriklausomų" kelių, lyg kad Prancūzija visai nebūtų tos pasaulio organizacijos narys. Paskui Prancūzija seka ir kai kurios kitos tautos.

Taigi, griežtai pritaikius Sovietų Rusijai bei jo satelitams statuto 19-ji paragrafą, ateinančių metų pradžioje reikėtų suspenduoti ir Prancūzija, kurios mokesčiai jau bus užsivilkę dvejus metus.

Jungtinės Tautos, išgyvenusios 19 metų, stovi prieš slenkščio — ir nebuvimą.

Kompromisinis Thanto pasiryšimas

JT generalinis sekretorius Thant, norėdamas, kad JT nesuskiltų, pasiūlė laikinai nevykdyti JT Charterio patvirtintų apie privalomus narių mokesčius; išspręsti tik kelis būtinius organizacinius reikalus — ir atidėti šesįsios tęsimą iki ateinančių metų vasario arba kovo mėnesio.

Šitą kompromisinį Thanto sumanymą vakar svarstė JAV valstybės sekretorius Dean Rusk ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko. Rašant šiuos žodžius, dar nėra žinios, ar jie pasiekė priimtina abiejų šalių susitarimą, ar ne. Galutinias žodis iš JAV pusės priklauso prez. Johnsonui, kuris nenori, kad JT sugriūtų.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

PETRONĖLE ORINTAITĖ

KĄ LAUMĖS LĖMĖ

Atsiminimai apie Salomėją Nerį

30

Nepatyrusiam, vos universiteto "iškeptam" diplomantui pamatu į auklybos darbą įgusti nei patogiausioje provincijos kuperteliuose: klasės negausios, kartais net visai retos, o mokiniai neįsivokiantį didmiesčio gadinančios įtakos (pvz. Kaune).

Todėl niekam nė į galvą neatklydo mintis, kad siūlant darbą Lardijoje, nerita Salomėja ypatingai nusikrauti. Ir direktorius J. Stankus tarsi gera padaręs, jos kandidatūrą paremdamas šviet. Ministerijoje. Juk ir jis pats — inteligentas, Romoje mokėsi daktaratu apyvairavęs, tenkinosi Lardijų padange. Caro laikais mokytojai būdavo nugalėdami į svetimas tolybes, kur nei saviški sutikai nei lietuvišką žodį išgirsi. Tad ar ne Dievo dovana mokytojauti savoį šalį, savo broliams nešanį šviesą?

Kai kitos mes, baugėčiai praverdamos duris į pirmą darbvietą, susidurdavome vien su nepažįstamais veidais, Salomėja buvo laimingas: direktorius ir mokytoja Julija Iškaukaitė buvo seni pažįstami iš Vilkaviškio laikų. Ir juodu tikrai širdingai ją globojo, lengvindami pirmuosius žingsnius.

Humanitarė Julija per visą laiką Lardijoje liko Salomėjai artima: tai pas ją poėję prabūdavo ištisus vakarus, ypač juoda nuotaikai priėjus, o didesniajame susigraudime — ir nakčiai apsilieję.

Su mokytoja Beatrikuoni Salomėjos jūsi glaudesni susidraugavę. Ir jų pokalbiai, jei dėlina, vėkavolėsi toje šeimoje — apie dailės meną ir muziką, apie kny-

gas ir gyvenimą — visai kultūringo pobūdžio ir lygio. Tad atrodo, kad ir tuose Lardijuose — ne visi Salomėjos aplinkos žmonės buvo toki bedvasiai, lavonais vadintini.

Gimnazijos pedagogų štabas, šiaip ar taip sprendime — daugiau ar mažiau išsilavinusių asmenų būrys. O apskrities valdininkų greičiau, tur būt, irgi ne visi buvo tamsuoliai. Dar pridėjus vyresniųjų klasių moksleivių dvasinį gajumą — tai nėra visiškai juoda nykuma.

Bet pasirodė, kad poėis individualistinės, sielos nepatenkinančios vidutinės, šiaip taip pakenciamu gyvenimo pulsus. Ji ilgisi būtinai pačių viršūnių: paties aukščiausio, paties šviesiausio — sostinės kultūros židinio!

Aiška Lardijuose nėra operos nei Ciurlonio galerijos, nėra universitetinės atmosferos, nėra elitinės visuomenės... Ir ji pasijunta nelaiminga — kaip paukštis pilkame narve...

STUDENTIŠKA "FATA MORGANA"

Taip, je vis tebevyti Kaunas! Tos nepamirštamai giedrois ir sklidinai viltingos studentiškos dienos! Kaip "Fata Morgana" vilgėsi, jos dar ilgai gundys tavo vaizduotę: iš toje dar tebežiuojančiom įsuaulio gyvenimo atostovaitom...

Kaip ir tuomet, klegančiais būriais pasipilant iš Aina Mater rūmų — rodos, tau ir gatvės dainuote dainuodavo, savo varžymu polekiais, ir pašalio medžiai tave įlains šnabždesiais glostė... O nuo tavo tekauo dainuotoms — nei mairų, plytes, kailis, epinės dainos, nei savo Miesto vidurinė gatvės namų etagai šypsenos žydėdai!

Žydėdavo studentiškos dienos!

APŽVALGA

Melo maišas

Vytautas Širvydas, vienas iš liauriausių gyvųjų "Vyauybė", kaip patriotiškumą, už visus lietuvių laikraštis, ir šiuoju kitais. Jisai ypač mėgėta rašyti apie praeitus laikus, apie kuriuos daugelis jau užmiršo arba visai nežino.

Paskutiniam "Vyauybė" numeryje (lapk. 26 d.) V. Širvydas, pakartojęs "Draugo" pasakojimą, kaip katalikų draugijų seimas Chicagoje, 1914 m. rugsėjo 21-24 d. d., įsteigė Tautos Tarybą ir Tautos Fondą, primena, kad tais pačiais metais buvo ir kitas lietuvių seimas — New Yorke. Ir štai, ką jisai apie tai rašo:

"New Yorko seimas turėjo tikslu suorganizuoti visus Amerikos lietuvius bendrai kovai už Lietuvos laisvę ir šelpimą nuo karo nukentėjusių lietuvių. Bet mūsų socialistai irėdė, kad neis bendru tautos keliu, nes bolševikams stasė savo partijos vyrvimui, aukščiausiai tautos reikalui. Savo taktikos prisilaikė iki 1910 metų, neprisidėdami prie jokių fondų, ar sąjūdžių, kurie būtų stiprinę nepriklausomą Lietuvą, ar jos vidi. Antrasis Amerikos lietuvių politinis seimas turėjo skilti — iš jo išėjo tautinė srovė, vėliau suorganizuojusi savo partiją. Gailla, kad šiuo metu Amerikoje nėra rimtų, planingų valdančių lietuvių, to seimo dalyvių, kurie sugebėtų prisiminti mums šviesių mums jos (jo — "N.") nuotaikas ir eigi 50 metų jau veik visus į kapus nutrynė."

Iš tiesų, gailla. Bet dar labiau gailla, kad yra tokių "istorikų", kaip Vytautas Širvydas, kurie sąmoningai klaidina visuomenę, iškreipdami faktus ir pasakodami nebūtus dalykus.

Juk širvydas turi žinoti, kad lietuvių socialistai Amerikoje savo nusistatyme Lietuvos klausimu laikėsi tos pačios linijos, kaip Lietuvos Socialdemokratų Partija, kuri jau 1896 metais pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę.

Jisai, be abejonės, taip pat žino, kad Amerikos lietuvių socialistai to nusistatymo laikėsi ir po to, kai vadinas kairysis jų sparnas nukrypo į bolševizmą (1919-20 m.).

Per metų metus socialistai su tais iš socialistų organizacijos išmėttais arba pabėgusiais ele-

mentais, kovojo ir nepalaužia kvopė, iki šiol. Todėl, kai V. Širvydas sako, kad tik 1910 m. Amerikos lietuvių socialistai virto patriotais ir Lietuvos laisvės gynėjais, tai aišku, kad jisai sąmoningai sako netiesą.

Kas dėjęsi 1914 metais, V. Širvydas iš savo patirties negali žinoti, nes tada jisai dar buvo nesubrendęs jaunuolis. Bet jisai senias informacijas iš melagingų šaltinių.

1914 m. seimai

Kilus didžiajam karui, 1914 m. liepos mėn. pabaigoje, Amerikos lietuvių sukruoto veikti, ir kilo sumanymas šaukti Visuotinį Amerikos Lietuvių Seimą. Jį pirmiausia iškėlė SLA organas "Tėvynė" ir "Naujienuos", pasikeltusios iš savarakišio į dienraštį tų metų rugpjūčio 1 d. Placioje visuomenėje pasireiškė didelis pritarimas.

Visuotinio seimo reikalui įvyko Chicagoje įvairių srovių pasitarimai. Katalikų srovei tada vadovavo kun. Fabijonas Kemėšis ir Dr. Antanas Rutkauskas (buvęs labai didelis katalikų veikėjas, vėliau nardėjęs pas komunistus: komunistu ir miręs).

Iš tų srovių atstovų pasitarimų, de ja, nieko neišėjo. Kunigas Kemėšis ir jo adjutantais Rutkauskas aiškė, kad socialistai ir liberalai (tautininkai) prisidėdė prie jų šaukiamo Katalikų Federacijos seimo Chicagoje. Tam jų seimui esą jau viskas paruošta; tik tegu kitos dvi srovės prisidėda — tai ir bus "visuotinis seimas"! Šis "gudrus" Kemėšio sumanymas, aišku, negalėjo būti priimtas, ir pasitarimo dalyviai jį atmetė didėle dauguma balsų.

Tada Kemėšis pareiškė, kad katalikų atstovai jokiam kitame seime nedalyvaus, nes jiems būtų persunktu važiuoti į du seimus.

Tačiau socialistai, "tautininkai" ir nepartiniai vistiek nu-larė šaukti Visuotinį Amerikos Lietuvių Seimą, pasitikėdami, kad jį atvyks ir daugelis katalikų, kuriems tautos reikalas yra svarbesnis, negu partija.

Sis visuotinis seimas susirinko 1914 m. spalio 1-2 d. d. Brooklyne, N. Y. Apie jį rytoj-

AUKOKITE NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDŲ

Alkana Rusija

Ko bolševikai per arti 50 metų, nelaimoko

Rusija yra alkana žmonių kraštas. Ta tragikali padėtis nekuomet nesikeitė. Badas paraližuoja visą valkumą, nebekalbant apie žmonių kentėjimą. Kaip viena kaimietė sakydavo, kad "būti be duonos lygu ką be rankų", rašo Mrs. May Zlatkin Chicago Tribune.

Rusijoje žmonės nė negirdėjo apie rinkimus, dėlto ir Chruščiovas nuėjo tuo pačiu keliu, kuriuo nuėjo visai (sovietų) lyderiai. Kodėl?

Kotryna Didžioji (rusų carienė) žinojo atsakymą. Ji pasakė, "Vienas geras derlius atperka dešimtį metų politikos klaidų".

Chruščiovas tai žinojo. Jis bandė pagerinti žemės ūkį. Jis taip pat tvirtai tikėjo į kornų (kukuruzos) auginimą. Aukštiniai kornai padarė Ameriką turtingą. Tad jis patis atvyko į Iowa pamatyti kaip čia kornai auginami. Bet jis nesugebėjo įmatyti Amerikos ūkininkų metodo, būtent, kad čia laisvi, patyrę ūkininkai, dirba nuosavą žemę.

Rusija turi tris kartus tiek žemės, kiek Jungtinės Valstybės. Ukrainoje, tame "duonos krepšyje", žemė yra tiek pat gera, kaip ir Iowoje. Bet ten nėra ūkininkų, tik samdiniai valdėjos dvaruose. Duonos krepšis dėto tuščias.

Stalinas savo broptiškai, kryvinu penkių metų planu išgėdė į Sibirį penkis milijonus gerų ūkininkų.

Padidinti ūkių produkciją, visai kas Chruščiovui buvo reikalinga, tai "atšaldyti" fermerius (gražinti jiems laisvę), duoti jiems žemės, paskui sėdėti ir laukti gerų rezultatų. Vėjoje to, ir jis laikėsi įsistvėręs kolchozų ir sochozų metodu. Juos tvarko miestiečiai vedėjai. Ir nors jie turi šiek tiek mašinų, vis tiek arkiai, moterys ir vaikai tebeatlieka didžiąją dalį darbų.

Jų farmos yra per didelės. Mėsinerija per didelė ir gremėzdžiška. Kaip kiekvienas ūkininkas žino, ūkių mašinos dažnai sugenda. Remontas per lėtas ir išaugia nuostolingas darbu suvėlimus. Nemaža darliaus dalis nepraštai supūva laukuose. Visų blogiausia, kad komunistų partija pati tebedaro visus agrikul-tūros planus.

Ūkininkavimas nėra galimas pagal planą, ypač kuomet mėsoto pončiai planuoja ir patys sau pasigrobia didžiausią ir geriausią derlius dalį.

Kaip ir ankščiau, duonos krepšis tuščias, žmonės alkani. Ir vėl jie turi pirkti kvėčius iš kapitalistų...

Ponia Hansen gavo paskutinį Dr. Paul Carlson laikę, rašyta milijonieriams. Prieš siūdamas laikę, daktaras dar plunkina pridėję pastaba, kad reikėtų labai patalpinti. Ji buvo nušaudyta paskutinė valanda, prieš parasiūfininkų atvykimą.

CICERO

Josephine Urbaitienė

Šios kolonijos seniesiems lietuviams Urbaičiai (Matas ir Josephine) buvo gerai žinomi. Su Urbaičiu daugelį teko susidurti, kai jų laikrodžiai sušlubuodavo. Mat, jis buvo geras laikrodininkas ir rėpstinigai patarnaudavo. Kai prieš kelis metus jis išsiklyrė iš gyvųjų tarpo, tai pasiliko Josephine našlauti. Ji išsikėlė gyventi į New Buffalo, Mich, kur ramu ir oras daug tytesnis. Ten susirado ir pažįstamų, pvz. buvusį cicerietį Tumavičių, kuris kartkartėmis parašo ir žinių iš New Buffalo. Gailla, kad jo akys silpnėja. O kai regėjimas sumazėja, tai sunkiau jam bėra ir rašyti.

New Buffalo miestuke gyvena ir kitas cicerietis, būtent Justinas Areška, kuris buvo gana veiklus lietuvių tarpe. Jį užklupo sunki liga ir prieš kurį laiką jis mirė.

Vasarių mėnuo gyvenyti New Buffalo miestelyje, bet kai ateina žiema, tai jau visai kas kita. Ir nuobodu ir nėra kur pasidėti bei kiek smaugiau laikų praleisti. Tad žiemai Urbaitienė ir vėl grįžo į Cicero ir apsigyveno pas savo dukrą ir žentą (1340 S. 50th Ave.).

Ji prumeruoja Naujienas ir Sandarą. Sako, jei neturėčiau laikraštį, tai nežinčiau ne tik kas pasaulyje dedasi, bet ir tarp Cicero lietuvių.

Tačiau, kai pavasarėlis išauš, tai jina ir vėl grįž į New Buffalo, kur viškas žaliuoja ir daug gelia.

Jeį susiras "ukytininkų", kurie turi automobilius, tai aš bandysiu prie jų prisigėrinti, kad ir mane nuvežtu į New Buffalo pasižiūrėti kaip gyvena mūsų pensininkai. Žinoma, ne dabar, bet kai praeis žiemužė.

Cicero D.

Didžiulė talka mokyklos vakaro rengime

Čikagos Aukščesniosios Lietuvosistikos Mokyklos Tėvų Komitetas tradicinį mokyklos vakarą rengia 1965 m. sausio 9 d. Jaunimo Namuose. Jau kuris laikas, kaip spalvinga ir įvairi kultūrinė vakaro programa stropiai repetuojama, ruošiam. Programą atlieka patys šios mokyklos moksleiviai, o jiems vadovauja: dramatinė sritis — K. Veselka, baletė — S. Velbėsis, dainoms — B. Prapulienė, taut. šokiams — N. Pupienė ir I. Smieliauskienė. Vakaro programos spaudos meninis apipavidalinimas — dail. A. Kurasko. Vakaro muzika — Neolithianų orkestras, ved. A. Modestavičiaus. Scenos dekoracijos — A. Rūkstėlis.

Laukiamas vakaro pelnas eis moksleivių šių mokslo metų mėsraščiai ir mokyklos 15 m. istorijai išleisti.

LONDONAS. — Didelė žmonių minia buvo susirinkusi Londone prie Winston Churchill namo ir sugiedoję jam "Ilgiausių metų". Vakar jam sukako 90 metų. Iš viso pasaulio atėjo daugybe kaip 60,000 sveikindimo telegramų.

I visą keturias puses išsklidę negrįžtamai...

O tavo įsimylėjame universitete, kuris buvo patapes artimesnis negu nuosavi namai — dabar ten ūžia ir spiečiai pilasi nauja, tau visai svetima ir abejinga jaunimo karta... Svalistai kiti veidai, tau šalti ir nepažįstami. Nebe tos jau auditorijų nuotalkos ir spalvos... Net ir buvusios madingos dainos išgeso negaltingo laiko tėkmėje, nes — čia kasdien atplaukia vis nauji žmonės, suskamba vis kitoki varda, kuriais negirdėti žodžiai, aidi jaunenes gaidos...

Ir jei dar mėgintume ten sugrįžti — mus apsuptų vien graudus nusivylimas... Niekas nepasitiktų su "tuba diena", niekas neatpažintų...

Ir mes, užlipę, taip pačiais laiptais, ieškodami vakariškios dienos — būtume patys sau juokingi...

Nors kaip neįtikima rodytusi: argi brangiausios valandos ir tyriausios vizijos taip greitai ištripta pavasario vėseluose?

Ir Salomėja, ilgais Kaune — tebuvo tik kūdikis naujimo liuaitis. Apy diena drungnė ir neaprepiama šviesos dūnugama buvo laika vėjais prarūpęs nusivylimas... O dabartinė kieta ir negaltinga: argi ne šingolė, tikitai? priekį, kur priekis akis grmoja grubi tikrovės vargo vėžė...

Tai kiekvieno žmogaus, iš jaunatvės dienų iškūnuso į savarankų susigėlio laika — absalgius darbu pareigų nasti, kovinga subendelio dala.

Niekas daugiau tavęs už rankos nevedžios, niekas pėdų nepramins. Turėsi pats ayo kaktą įrodyti — ar pribrendęs esi gyvenimo vicsėlu žygnuti? Ir daug reiks kovoti ir kentėti, daug kartų smuksi į pažemes su pralaimėjimu, kol užsigrūdinsi ir — žmogaus būties prasme pasuityje suvoksi...

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR
GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 43rd STREET
Ofiso telefonas: Prospect 3-2387
Rezid. telefonas: WAikbrook 3-5366
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
Treniadieniais ir sekmadieniais
užduotys. Kitu laiku susitarima.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
Treniadieniais ir penktadieniais.
Treniadieniais ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phoner: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
MOKSŲ IR SLAUGOMA TAKU
CHIRURGIJA
PR 4-7785 arba 612-950833
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9;
antrad., penktadienį nuo 1-6; trečd.
ir šeštadienį tik susitarus.

Ofiso telefonas: Virginia 7-0636
arba 776-4549
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akmeninis ir metalinis ligos
4187 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakarų.
Šeštadieniais nuo 9 iki 4 popiet.
Treniadieniais pagal susitarimą.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Treniadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treni. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTemouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7273

Grovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9:30, 7d pagal susitarimą.
Išskyrus treniadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2380 W. 51st STREET
Ofiso telefonas: Prospect 6-1795
Rezid.: TRIangle 2-0381
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad.,
Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: FR 6-9901
DR. J. MESKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad., nuo
9:00-12:00 p. p.
Treniadieniais uždaryta.

Phone: NIVado 4-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakarsis: pirmad. ir ketvirtad.
nuo 6 iki 8 val. vakarų.

Ofiso telefonas: CLIVside 4-2885
Rezid. telefonas: WAikbrook 3-5369
DR. P. STRIMAITIS
Gydytojas praktiko ir chirurgo
specialistas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4444 SO. ASHLAND
Savaitės dienos priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-5 val. vak.
Treniadieniais ir sekmadieniais uždaryta.
Ligonių priėmimas tik susitarus telefonu.

DR. VIT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sveikatos praktiko, spec. MOTERYŲ ligos
Ofisas: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 4-1223 arba PR 4-5377
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., ketvirtad., trečd.
ir penktad. 10-12 val. vak. Šeštadieniais
nuo 10-12 val. vak. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GARDen 4-1925
Pirmia, ligonių pagal susitarimą. Dvi
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatliekama, tai telefonas: GARDen 4-2123
arba GARDen 4-1925

Tel. Ofiso: 647-6900 rez. PR 4-6480
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
324 WEST 33rd STREET
(Kampus Halsted ir 30-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-9 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Treniadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

**Zarasiškių klubo
narių susirinkimas**

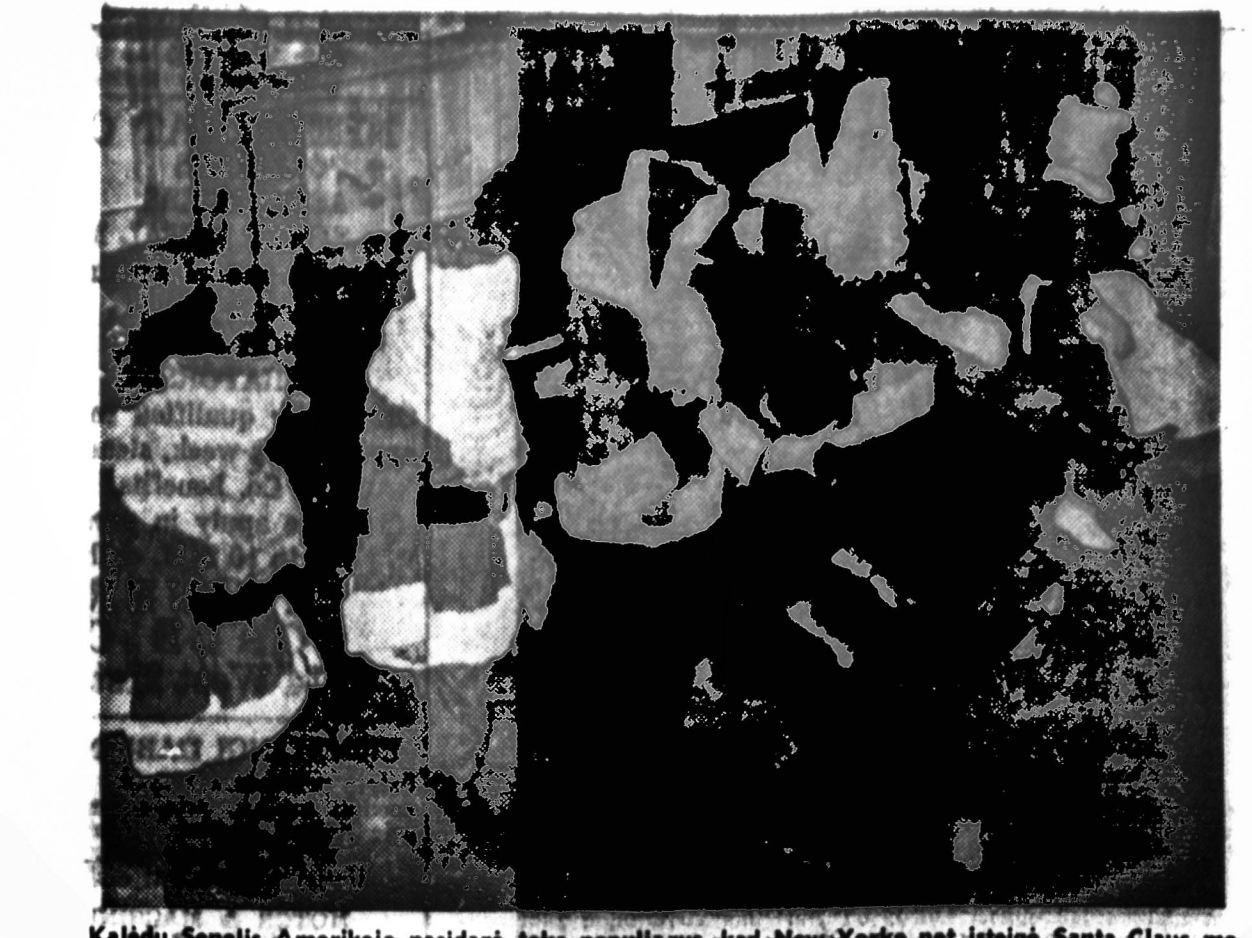
Š. m. lapkričio 29 d. Holly-wood Inn vytaujame įvyko Zarasiškių klubo narių visuotinis susirinkimas.
Susirinkimą pravedė klubo pirminkas J. Tarulis. Tarp kitų smulkųjų klubo reikalavimų buvo apvarstytas ir kalėdinių švenčių proga laikračių pasveikinimas. Nutarta: paskirti po \$10 Naujienoms, Draugui dienraščiams, Sophie Barcus šeimos radijo ir \$5 Sandarai. Be to, dar paskirta \$10 auka Baltui.

Per paskutinius porą mėnesių mirė šio klubo nariai: Magdalena Budrevičienė, Silvestras Beinorius, Kazys Abaravičius ir Christupas Ambrosas. Mirusieji pagerbti minutės atsistojimu. Nauja narė priimta: Marijė Bradinskienė.

Nuo Naujų Metų visi nariai mokės metinį klubui duoklę po \$1. Anksčiau mokėjo tik už save ir žmoną \$1. Norima klubo kasa padidinti, nes klubas daug išlaidų turi, o santaupos pradėjo mažėti. Praeitą susirinkimą iš klubo kasos ir klubo narių suaukota per \$40 sergantiems klubo nariams, Adolui ir Stefanijai Juodkams. Juodkai, atsidėkodami už auką, klubui padovanojo gražių namuose austą antklodę.

Ateinantiems metams klubo valdyba perrinkta — palikta toji pat: J. Tarulis (pirm.), Užuondenis, Sedukis, Motkevičius, Anuzis, Gičelis, Padvaiskas, Juškėnas ir Daunys.

Susirinkimas buvo gana gausus. S. J.

Kalėdų švenčių Amerikoje pasidarė labai populiarios, kad New Yorko net įsteigė Santa Claus mokyklą "Senelius" mokyti. Paveikėle matome senelius, besimokančius vaikščioti vaikėkiniais batais.

Zemaičiui 80 metų

Lapkričio 8 d. prof. Zigmui Zemaičiui suėjo 80 m. amžius. Gimęs 1884 m. Švenčionių apskr. Daktarių kaime, sukačiavinišką daugių kaip 40 veiklos metų buvo paskyres aukštajai mokyklai. Studijavo Odesos fizikos-matematikos fakultete, ten 1909 m. gavo pirmojo laipenio diplomą. 1909 m. grįžęs į Lietuvą žemaitis ligi I pas. karo dirbo Vilniaus mergaičių gimnazijoje, nuo 1915 m. — lietuvių gimnazijoje Voroneže, nuo 1918 m. įsteigė lietuvių gimnaziją, buvo pirmuoju jos direktoriumi.

Lenkam Vilnių okupavus prof. Zemaitis persikėlė į Kauną, kur jo ir kitų mokslo vyrų pastangomis buvo įsteigtas universitetas. Žemaitis 18 metų buvo gamtos matematikos fakulteto dekanu. 1946-1948 m. jis buvo Vilniaus universiteto rektoriumi, katedros vedėju. Didžiąsą sukačiavinišką nuomonę, tai labai gausaus įvyrių specialybių specialistų būrio paruošimas. Z. Zemaičio mokymais yra buvę beveik visi fizikos-matematikos fakulteto darbuotojai ir mokslo akademių fizikos-matematikos institutų bendradarbiai. Jo mokinių rasime ir kitose kultūros srityse. Prof. J. Kubilius, neremiai miręs prof. K. Baršauskas ir kt. — taip pat Zemaičio mokiniai. Su kaktuviniškais yra parašęs eilę mokslo knygų, daugiausia iš matematikos istorijos srities. Žemaitis laikomas "pažangių" mokslininku ir prieš kelis dešimtis metų buvo įtrauktas (ar įtrauktas) į politinių ir mokslinių žinių Dr. jos (dabar "Zinijos") veiklą. A. Sovieto įstatu, už Zemaičio ligametę veiklą, "vystant ir lietuvių socialistinę kultūrą" neseniai jam — žymiai pavėluotai — buvo suteiktas nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardas. Iš tikrųjų Z. Zemaitis, ir 80 m. silaulkęs dirbas Matematikos

Rusų planuotojai

Vilniaus miesto išplanavimo konkursui, be lietuvių architektų, dar buvo pateikti Leningrado, Minsko ir Rygos architektų projektai. Ryšium su konkursu savo pastabas bei kritiką spaudoje ("Komp. Tiesa", lapkr. 11, nr. 223) paskelbė dailininkas, menotyros mokslų kandidatas A. Savickas.

Jo nuomone, esą ypač svarbu, kad architektai, planuodami naują Vilniaus centrą, stengtųsi pabrėžti Vilniaus reliefinį žavesį, mokytų pasinaudoti senomis Vilniaus statytojų tradicijomis, sugėbėjusiomis per istisus amžius suformuoti turtingą ir labai patrauklų miesto vaizdą. O kokie rusų projektai? Savico nuomone, leningradiečiai savo projekte nesugebėjo organiskai sujungti naują projektuojamą centrą su Vilniaus senamiesčio dvasia. Jų miesto centras padarytas taip, jog jis tikty visai eilei Sovietų Sąjungos ar Europos miestų. Geriausias esąs vilniečių projektas — jie labai jautriai suprato senojo Vilniaus miesto tradicijas. Vilniaus nesąs daugmilioniniai miestai. Pagal Savicką, jis savo prigimtimi turėtų likti humanišku, jaukiu, tapybišku miestu. (E)

Map tautų gynėjas?

Vak. Vokietijoje leidžiamas savaitraštis "Latvija" š. m. spalio 10 d. laidoje paskelbė įdomią žinią apie tai, kad Raud. Kinijos ambasados pareigūnai Lietuvių Tautinio Fondo įstaigoje Stockholme įsigijo vieno filmo "Mano Latvija" juostę. Kiek anksčiau, rugsėjo 12 d. minė-

las savaitraštis buvo pranešęs, kad Pekino valdininkai prašę informacines medžiagas ir pavisuomenės vertėjas daugiausia nepr. Lietuvos laisvųjų kovų — 1918-1940 m. (E)

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— **SLA 26-tes** kuopos priėmimo susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 2 d. Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Susirinkimas bus svarbus, nes bus renkama kuopos valdyba 1965 metams, taipgi yra kitų svarbių reikalų aptarti. Taip pat mūsų delegatai iš praėjo seimo išduos savo raportą. A. Kavaliak, rašt.

— **SLA 226-tes** kuopos priėmimo susirinkimas įvyks šį trečiadienį, gruodžio 2 d. Vengeliškio salėje, 3800 W. North Ave. Kadangi šiame susirinkime bus kuopos valdybos rinkimai, tai malonėkite gausiai dalyvauti. J. Naujalis, užraš. rašt.

— **Ertytko Draugisko Klubo** priėmimo susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 2 d. Vengeliškio salėje, 4500 So. Taiman Ave. Pradžią 8:00 val. vak. Visi nariai prašomi atsilankyti, nes bus renkama 1965 m. valdyba. Adela Burba, rašt.

— **Bridgeportu Namų Savininkų** priėmimo susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 1 d. Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narys kviečiami dalyvauti, nes bus renkamas valdybos 1965 metams, taipgi yra kitų svarbių reikalų aptarti. A. Kavaliak, rašt.

— **Jankaitėlių Labdaros ir Kėlėros Klubo** priėmimo susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 1 d., 7:30 val. vak. Vengeliškio salėje, 4500 So. Taiman Ave. Visi nariai ir narys, malonėkite dalyvauti nes bus renkama nauja valdyba 1965 metams. Yra įsiję kiti svarbių klubo reikalai aptarti. J. Kotorakis, rašt.

GUZAUSKŲ
BEVERLY HILLS GALINČIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 4-0833 ir PR 4-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linknumo arba lūgdesto valandoje
graziiausios gėles ir vainikė, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584-1220

LOVEIKIS Telegrama i Vises Pasaulio Dailis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvims, Bankietams ir Pograbsams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-9600 REpublic 7-0801

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
kai. Speciali aparatai kitioms
(Arch supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDES-TECHNIKOS-LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS
30 metų patirtis
Tel.: YArds 7-1889
Fiziko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Darbuvi
754 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Tren. uždaryta. Penkt. ir šest. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, O.P.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, priekio akinius,
kaktis, etikus ir rimus.
Valandos: 10-12, 2-4, 8 val. (treniadieniais)
10-12, 2-4, 8 val. p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilnas aptarnavimas
ZEMIAIŠKAI
DR. J. B. R. S. A. S.
2047 W. 67th Pl. WAikbrook 4-8063

MOVING
Aptarnavimas perkraustymams
ir įvairių objektų.
ANTANAS VILNIAUS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: REpublic 4-1882

GRADINSKAS
Jus nustebinti pamate,
kokią natūralios spalvos
DUMONT TV.
J. G. Television Co., 2512 W. 67 St.
REpublic 6-1928
Radijai • Holografai • HI-FI
stereos

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo-
dieno iki penktadienio 10-11
val. ryto. Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 9:30 iki 10:30 val.
ryto.
Makarėnė: šeštadienį 7 v. v.
Tel.: REpublic 4-5613
219 So. MADLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Šilumos šilumos, vėjas ir karštomės ir laivyno sportininkų rungtynės, kurių tikslas susirinkti apie 50000 žmonių. Šilumos rungtynės buvo rengiamos kelias savaites. Šilumos rungtynės buvo rengiamos kelias savaites. Šilumos rungtynės buvo rengiamos kelias savaites.

Naujienuos jau turi klisės gaminti mašina

Naujienuos įsigijo naują Graphic Electronics mašiną klisės gaminti. Tai pati moderniausia Amerikoje padaryta šios rūšies mašina.

Pirmieji šios mašinos pagaminti paveikslai jau pasirodė dienraščiuose. Netrukus jų bus daugiau.

Iki šiol Naujienuos nedaug legalėjo pajvirinti savo puslapius lietuviško gyvenimo paveikslais. Atsiųstus Redakcijai paveikslus tekdavo siųsti į cinkografiją arba duoti kitiems, kad padarytų laikraščiu klisės, amerikiečių vadinamas "cut'ais".

Klisčių gaminimas yra sudėtingas ir brangus darbas. Už nedidelės vienos klisės geresnės cinkografijos ima po \$1.50. O jeigu norėdavai gauti klisę greičiau, tai turėdavai mokėti penkis ir šešis dolerius. Už dviejų arba trijų klisėčių klisę tekdavo mokėti po \$7, \$10, \$12, \$15, o kartais ir daugiau. Per metus susidarydavo stambi suma. Paveikslus atsiuntusieji nenorėdavo tikėti, kad tiek

daug turėdavome mokėti už klisėčių pagaminimą.

Tėravomės ir tyrinėjome, kaip tą problemą išspręsti, kol pagaliau rinkoje atsirado nauja Graphic Electronics klisės gaminti mašina. Patikrinus jos tinkamumą, Naujienuos ją nusipirko. Ji klisės gamina kitomis priemonėmis, negu veikiančios cinkografijos. Pagrindą sudaro elektros, magneto ir šviesos suderinti veiksmai. Elektroninė "akis" įsižiūri į vieną fotografijos tašką, nustato jo stiprumą, ir tuo pačiu metu magnetas įsako deimantiniams peiliui, kur ir kokio gylio duobelę piau. Išrašyta specialiai pagaminta plokštė prikallama prie metalo ir dedama į formą laikraščio puslapiui spausdinti.

Graphic Electronics mašina brangi. Žymiai brangesnė, negu bet kuri kita spaudos darbas reikalinga mašina. Naujienuos bendrovei būtų buvę sunku tokią mašiną įsigyti, jei dienašio skaitytojai ir rėmėjai nebūtų padėję savo aukomis. Įplaukusiomis į Mašinių Fondą aukomis ir pridėjus dar iš savo išdo, Naujienuos Bendrovė mašiną nusipirko. Dar liko stamboka suma, nebaigta mokėti, bet Naujienuos, radusios didelį pritarimą skaitytojų ir rėmėjų tarpe, tikisi ir toliau jų pagalbą.

Atsidėkodamos aukotojams, Naujienuos kviečia juos — asmenis ir organizacijas — atsiųsti savo arba grupių fotografijas, kad galėtume įdėti jas į laikraštį nemokamai. Kiekvienas aukotojas turi teisę atspausdinti savo atvaizdą dienašio skiltyse. Stambesnieji aukotojai galės atsiųsti ir po nevy fotografijų. Aukojusiems simlting ar daugiau, bus duota vietos trims atvaizdams ar daugiau.

Fotografijos turi būti švarios, aiškios ir nenublukusios. Tik iš geros fotografijos galima padaryti gerą klisę.

Naujienuos mielai noru dės ir ne aukotojų atsiųstas fotografijas, bet už pagaminimą teks primokėti. Nereikės mokėti tiek, kiek iki šio meto reikėdavo mokėti, bet vis dėlto darbo ir medžiagos išlaidos susidarys. Netolimoje ateityje Naujienuos galės ir kitoms gaminti klisės prieinamomis kainomis. Nuosirdžiai dėkojame visiems savo draugams ir rėmėjams ir prašome padėti mums atmokėti už mašiną likusią skolą. Administracija

KUR TAUTOS ISTORIJA IR TIKEJIMAS SUTAMPA

Praeitį savaitgalį prasidėjo žydų šventė Hanukkah, kurios metu celebruojama Judai Makabėjui vadovaujamų žydų laimėjimas prieš Sirijos karalių Antiochą IV 165 metais prieš Kristų. Tai yra grynai tautinė šventė, turinti tikslą sukelti tautoje pasididžiavimą ir sustiprinti viltis ateičiai. Tokia šventė kaip tik labai tiktų ir mums lietuviams turėti! Žydai sakosi to istorinio įvy-

New Yorko meno muziejuje įvyko 30 metų tautų aprėdalu meno paroda. Paveiksle matome gražuolę China Machado, pasidabinusią šarminė sukni. Specialistai ir gražuolė tvirtina, kad panašius aprėdaluos rytuose moterys dar ir šiandien dėvi.

kie proga turėję du "stebuklus". Vienas stebuklas toks, kad saujelė žydų narsių partizanų, nariams vadui Judah Maccabee vadovaujant, sumušė tada galingsos Sirijos imperijos armiją ir išvadavo savo tautą iš svetimo jungo priešpaudos. Antras "stebuklas" įvykęs, kai žydai nusikratę okupantų, išvalė savo šventyklą ir iš naujo įžiebė priešų užgesintą amžinąją ugnį, tai lemposje turėjo degamosios alyvos tik vieną dieną, o naujos atsargos atsigabenti reikėjo 8 dienų laiko. Tai esą to alyvos trupučio užteko deginti per visas 8 dienas, kol atsargos buvo atgabentos.

Kaip ten su tuo antruoju stebuklu bebūvo, žinant paskutiniū dviejų pasaulinių karų įvestą būtiniausių reikmenų racionavimą, mums nebenaugena. Didelis stebuklas yra mažas tauteles ryžtas išsivaduoti nuo stipresniojo priešpaudos ir žūt būt atgauti laisvę, o tokių stebuklų ir mes lietuvių savo trumpos laisvės kovų istorijos bėgyje turėjome tuzinais.

Tad ar ne vertingiau būtų ir mums mažiau savintis ir garbinti svetimus istorinius ar mitologinius įvykius, o daugiau širdies, gal ir mistikos, įdėti į tokias datas, kaip pergalė po Giedraičiai, prie Radviliškio ir t. t. Įgyjimas į Vilnių, Klaipėdos atdavimas ir tt. J.P.

Ir Europoje lietuvių piktinis šiluviškias

J. Ašmena, rašymas iš Vokietijos vienam senam pažistamam Chicagoje be kt. rašo: Lietuviams per prievartą ir terorą buvo primesta nekultūringų italų krikščioniška tikyba. Mūsų klerikalai su vysk. Brizgu Vašingtone įrengė nereikšmingos šiluvos koplyčią už apie 1/2 milijono dolerių, surinktų per prievartą ir spaudimą iš vargšų lietuvių išėvių. Bet pastatyti pastatus lietuviškam institutui, archyvams, galerijai, gimnazijoms, pradžios mokykloms, vaikų darželiams, ligoninėms ir t. t. ir išleisti lietuviškus ir kitokius vadovėlius, mokslines bei kitokias naudingas knygas — tai lėšų nėra ir kunigai nepalaiko lietuviybę. Klerikalai save priskiria prie

atskiro aukšto luomo, supindė lietuvius savo partijų ir ideologijų išskaitliavimais, kaip ir barbariški komunistai savo partijos ir ideologijos išskaitliavimais nuolat supindė žmonių vienus prieš kitus. Dėl to lietuvių nuolat šalinasi nuo lietuvių visuomenės. Lietuvių bendruomenė visur mažėja. Nebus lietuvių — nereikės nei jų brangių bažnyčių, vienuolynų ir pusmilijoninės šiluvos koplyčios. Jei jau statė, tai, ar ne geriau būtų statinė Vilniaus Aušros Vartų Madoną?

Keista, kad žmonės lengvai pasiduoda klerikalų kastos dirigavimui. T. Ašmena

MIRĖ 35 MINUTEMS, KAD GALETŲ GYVENTI
Nusisekė 9 1/2 valandas trukusi smegenų operacija

Vernon Lyons, 32 metų amžiaus vyras, lapkričio 13 dieną savo valia ir noru buvo 35 minutėms visiškai numiręs, kad chirurgai gaktų labai jautrią jo smegenų operaciją, kuri su visais pasiruošimais truko pusdešimt valandų. Tai įvyko St. Catherine ligoninėje, East Chicago.

Lyons turėjo vadinamą aneurizmą, tai yra prakiurusių kraujagyslę smegenyse. Aneurizmą vadinama tokia padėtis, kada smegenyse kraujagyslėje pasidarą išpūtimas arba pūslė, kaip pavyzdžiui automobilio vidaus padangoje. Toje išpūstoje vietoje kraujagyslės sienelės pagaliau tiek suplėnėja, kad kraujas pradeda prasi-

Poryšioje sukamas naujas filmas, kurio vadina "Kuo naujo, kelyte?". Paveiksle matoma aktorė Ursula Andress, pasiročiusi vaidinti jai skirtoje scenoje.

HELP WANTED — MALE

NEEDED AT ONCE
• POLISHERS
• ASSEMBLERS
• SHEET METAL MEN
with model making experience.
• PUNCH PRESS OPERATORS
Only fully qualified men need apply. 5 day week, steady work. Co. benefits.
Please apply in person. 9 to 10 A.M. daily.
TRINER SCALE CO.
2714 West 21st St.

REIKALINGI DARBININKAI
Patyrę prie įvairaus dydžio įrankiams gaminti mašinų, prie automatinų ir prie liejimo mašinų. Geras atlyginimas, įvairūs priedai. Unijai priklausanti dirbtuvė.
MOTOR & MACHINERY CASTING CO.
7742 W. DAVISON
DETROIT, MICHIGAN 48238
Area Code 313 - WE 3-0800

REIKALINGI
• "Punch" preso operatoriai
• Niutojai
• Darbininkai dirbtuvės darbu. Gali tuojau pat pradėti darbą.
MOHAWK METAL PRODUCTS CORP.
4610-20 W. 21st Street
CHICAGO, ILL.

sunki ir palaidai patenka į smegenis, arba įvyksta hemoragijos Lyons jau du tu rejęs, buvo netekęs kalbos ir gavo kojos suparalizavimą. Trečias toks hemoragijos skaitomas fatališku. Dėlto Lyons turėjo apsispręsti, ar pasiduoti rizikingai operacijai, ar laukti trečiojo...

Operacija buvo atlikta labai sudėtingu metodu, kūno atšaldymu bei kraujo ir širdies sustabdymu tiek ilgai, kol smegenų negudami deguonio nepradeda gesti.

Lyons buvo padėtas į vonią su ledaus ir kai jo kūno temperatūra nukrito iki 69 laipsnių, jis buvo "visiškai" miręs; jo širdis visiškai sustojo, bet keturių chirurgų, trijų slaugių ir dviejų technikų "brigada" jo širdies funkcijas pervedė atlikti plaučių mašinai, kuri per įvairius atšaldytus vamzdžius tekanti kraujo laikė atvėdintą, kad nepatektų į smegenis, kūno temperatūrą palaikant 64 laipsnių aukštyje.

Per 35 minutes buvo surastas pats tas aneurizmas ir pašalintas kartu su krauju sukrekėjimu, kurs gadino smegenis. Tai atlikus, lengvu elektros smūgiu kraujo cirkuliacija buvo atstatyta ir kūnas palaengva vėl pradėjo funkcionuoti.

Dabar Lyons išlisi slaugymo namuose, kalbą jau pilnai atgavo ir kojos paralizius žymiai sumažėjo.

Jury išteisino cigaretes

Įdomus teismo sprendimas buvo šiomis dienomis padarytas Miami, Fla., federalinio juro teisme, kur dvylika vyrų ir moterų per 2 valandas nusprendė, kad cigaretės yra "pakenčiamai sveikos ir nekenksmingos žmonėms vartoti" (reasonably safe and wholesome for human consumption).

Šis juro sprendimas buvo jau ketvirtas byloje tūlo Edwin Green iš Miami prieš American Tobacco kompaniją, reikalaujant \$1,500,000 atlyginimo, kadangi Green rūkė po 3 pakelius per dieną ir 1957 metais mirė nuo vėžio.

Pirmoje byloje taip pat juro teismo sprendimu buvo pripažinta, kad cigarečių rūkymas yra viena iš Green mirties priežasčių.

Apeliacijos teismas sprendimą patvirtino, bet kompaniją išteisino; tačiau vėliau Floridos aukščiausias teismas kompanijai pripažintą kaltę palaike, kadangi kompanija tuo tarpu buvo pakeitusi, esą jos produktai yra švarūs, taigi kompanija už savo tabaką pasiėmė atsakomybę. Po to ape-

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Nemat, Zombė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Nemat, Zombė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ligiems terminams ir tetais nuomimais mėnesiniais išimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

2 BUTŲ MEDINIS, 45 p. lotas, naujas garo šild., du dideli po 4 kamb. butai, 3 bloki nu Marquette Parke. \$15,900.
2 BUTŲ MŪRAS, 6 ir 5 kamb. garo šild., ir šild. bešmontas, netoli mūšų. \$22,000.
DIDELIS 5 KAMB. MŪRO REZIDENCIA, 5 miegamieji, blokas nu Marquette Parke. \$21,500.
300 DOL. PAJAMŲ MŪR., ir sau luxus butas, garo šild., garžas, arti ofiso. \$33,000.
1 1/2 AUKŠTO MŪRAS, 6 ir 5 kamb., moderni virtuvė, karpetai, 27 p. lotas, šalia garžas, Marquette Parke. — \$23,900.

10 METŲ MŪRAS, 7 kamb., 4 mieg. 2 vonios, smagus butas prie Nabisco. \$28,000.
BRIGHTON PARKE 7 kamb., naujai išstatytas medinis, garo šild., moderni vonia, aukštas bešmontas, naujas garžas. \$17,700.
GELSVAS 3 BUTŲ MŪRAS, 300 dol. nuomos mėn. Br. Parke. \$28,800.
2 BUTŲ MEDINIS, 5 ir 4 kamb., garo šild., 46 ir California. \$14,000.
7 METŲ 5 1/2 kamb. MŪRAS, vienas stiklinis kamb., platus lotas, garžas, 83 ir Kedzie. \$24,000.
1 1/2 AUKŠTO MEDINIS, 4 ir 3 kamb., naujas garo šild., sausas rūšys, naujas garžas. Marq. Parke. \$15,500.

Prašome pas mus teirautis dėl visokių namų ir nejudamo turto.
K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

6 KAMB. MŪRINIS, 1 1/2 vonios, moderni virtuvė, garo šild., garžas, arti 62nd ir Kedzie, tik \$18,500, turite pamatyti.
2 BUTŲ šviesių plytų mūrinis, 2x5 kamb., 3 mieg., alyva ir karštu vand. šildomas, arti 62nd ir Pulaski. Tik \$35,500 arba pasiūlymas.

EVERGREEN PARKE ir Oak Lawn apylinkėj turime didžiausią pasirinkimą įvairaus dydžio namų, ypatingai turime naujaušį, plačias sklypas, su 2 voniomis ir visais patogumais.
2 BUTŲ MŪRINIS, 5 ir 6 kamb., modernios vonios, garo šild., garžas, žemi takai, arti įstaigos. Tik \$28,200.

BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI
BELL — REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

CICERO — \$12,500
SVARUS, dailus 4 kambarių namukas. Moderni vonia ir virtuvė. Garo šiluma.
\$1,000 (MOKETI)
6 KAMBARŲ BUTAS savininkui ir
SATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET
Office: OL 6-2233
CICERO 50, ILLINOIS
Residence OL 2-8907

DIDZIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNŲ PASIRINKIMAS
• APDRAUDA • NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street
WAlbrook 5-6015

MEDINIS 2x4, rūšys, garžas, Brighton Parke. \$13,900.
MŪRINIS, 2x4 ir 2 kamb. rūšys, Brighton Parke, netoli naujos bažnyčios, svarus.
MEDINIS BUNG., 5 kamb., su valg., centr. šild., Marquette Parke.
MŪRINIS 2x8, puikus, \$23,500, Brighton Parke.
MŪRINIS, 9 butai, tvirtas, geros pajamos.

SIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

BUSINESS CHANCES
Štalo Progos
SKUBIAI PARDUODAMAS
RESTORANAS "GAIVA"
3206 So. HALSTED STREET

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai
PARDUODAMA VIRIMO PLYTA
Mažai naudota, labai geram stovyje.
4331 So. MAPLEWOOD AVE.
Pirmas aukštas.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
SECRETARY — STENO
Permanent position for alert applicant with experience. IBME executive typewriters. Company Benefits. Excellent opportunity. Please apply in Person.

TRINER SCALE CO.
2714 W. 21st
BRUNO KEPYKAI reikalingas moteris dirbti pakavimo skyriuje. Amžius iki 45 metų. Angli kalba nebūtina. Naktinė pamaina. Skambinti CL 4-6376. — 3241 So. LITUANICA.

liacijos teismas paskyrė naują teismą, kuris pakeičė tą salomonišką sprendimą.
"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

GALITE IŠMESTI SAVO KOPĖČIAS
JUMS NEBEBEREIKS DAUGIAU DĄZYTI
Mes pagaminame kiekvienam namui pritaikytus trigubus, anodi suotus aluminijaus langus, je pilnai uždengia visą rėmą, nuo plytų iki plytų, be to jų nereikia dažyti.
SPAITIS STORM WINDOW CO.
3261 So. HALSTED ST.
Tel.: VI 2-6472
Veitui apskaičiavimai

STIRBIS FUEL OIL
Geriausias aliejus
Pigiausia kaina
HE 4-6264

LEONAS SINCLAIR SERVICE
Leonas Franciskus, Sav. Stabdiuolai, senkabas, transmišijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

SIUNTIAMŲ LIETUVA
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3206 1/2 W. 95th St.
GR 4-4339
GA 4-6654

SIUNTIAMŲ LIETUVA — MAISTAS IR MĖSOS PRODUKTAI
licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1844
2439 W. 69 St. ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Telef. WA 5-2757
DIDELIS IŠPARDAVIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių žymiai PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeonai, sviuramos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliniai, pianiniai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlyje.
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

DOVANŲ SIUNTIAMŲ
Iš Chicago tiesiai į Lietuvą siunčiami siuntiniai. Taip siuntėjai daug greičiau gauna ir pigiau kainuoja. Siuntinių didelis pasirinkimas: Akordeonai, sviuramos bei rašomos mašinos, pianiniai ir kitokios prekės. Visokiais siuntinių reikalais kreipkitės į lietuvių kompaniją
WORLD PARCEL SERVICE CO.
2715 West 71st Street Chicago, Illinois Tel. 471-1214